

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Oslo, 26. september 2017

Høringssvar fra Høgskolen Kristiania– Ny fagskolelov

Høgskolen Kristiania viser til høringsbrev ref: 17/3201 fra Kunnskapsdepartementet omhandlende ny fagskolelov og endring i studentsamskipnadsloven. Høgskolen Kristiania takker for å ha mottatt høring om forslag til ny fagskolelov. I utformingen av høringssvaret har vi hatt en bred og inkluderende prosess.

Forslaget bygger på Med.St.9 (2016-2017) Fagfolk for fremtiden. Høgskolen Kristiania er i denne høringen positiv til store deler av forslagene som foreligger i høringsnotatet. Kommentarer til de forskjellige punktene fremkommer under.

Innspill til høringsnotatet

Pkt 4.3 Begrepet tilbyder

Høgskolen Kristiania ser det som formålstjenlig at begrepet «tilbyder» fases ut. Forslaget om erstatningsbegrepet «fagskolen» kan være upresist og vagt. Fagskolen er et beskyttet navn og vi mener derfor at styret eller styret selv utgjør fagskolen. Slik vi ser det vil bruken av styret eller styret selv være mer i harmoni med universitets- og høyskoleloven.

Dersom begrepet «fagskole» innføres anser Høgskolen Kristiania det som naturlig at det blir opp til hver enkelt institusjon om de ønsker å delegere ansvaret til andre enheter via forskrift.

Pkt. 7.0 Akkreditering av fagskoleutdanning

Høgskolen Kristiania ser det som positivt at begrepene innen akkreditering har konsensus med universitets- og høyskoleloven. Dette står i samsvar med lovendringens formål og det politiske ønsket om å løfte fagskoleutdanningen.

Pkt. 8.0 Unntakshjemmel for at fagskoleutdanning kan ha tre års omfang.

Basert på forarbeidene til denne saken er det mulig å søke Kunnskapsdepartementet, i unntakstilfeller, om fagskoleutdannelsen kan utvides til tre år. Slik forarbeidene er formulert er det «styret» som kan søke. En slik formulering åpner for at fagskolens styre kan delegere denne myndigheten til andre avdelinger innen institusjonen. Høgskolen Kristiania mener at et unntak fra den ordinære studiemodellen er av vesentlig betydning. Avgjørelser av denne orden kan kun forankres i institusjonens øverste organ, styret selv. Høgskolen Kristiania ser det som nødvendig at «styret selv» får denne myndigheten.

Pkt. 9.0 Godskriving og fritak

Høgskolen Kristiania er enig i at terminologien om godskriving og fritak er lik i den nye fagskoleloven som i universitets- og høyskoleloven.

Pkt 10.3.2 om Styrets sammensetning

Høgskolen Kristiania kan på bakgrunn av forarbeidene ikke forstå hvorfor styret skal ha en sammensetning på syv personer. Det må forventes at styremedlemmene i den enkelte institusjonen har kjennskap til krav og etterspørsel fra bransjen for øvrig. Videre mener vi at et krav til syv styremedlemmer kan være vanskelig å sette sammen for mindre institusjoner. Det forekommer som regel en økonomisk konsekvens når styret øker sin sammensetning. Høgskolen Kristiania ber Kunnskapsdepartementet om å ta stilling til dette før en ny lov trer i kraft.

Vi stiller spørsmålsteget til hvorfor styret i fagskolen skal skille seg ut fra universiteter og høyskoler. Universitets- og høyskoleloven §9-3 setter krav til at offentlige institusjoner skal ha 11 styremedlemmer. Den samme loven §8-1 andre ledd setter krav til at private institusjoner har minst 5 styremedlemmer. Høgskolen Kristiania mener at en formulering tilsvarende dagens universitets- og høyskolelov §8-1 bør bli innlemmet i den nye fagskoleloven. Det bør også være mulig for institusjonen selv å avgjøre hvordan sammensetningen i styret skal være, så fremt de er innenfor lovbestemmelsene om student- og ansattrepresentasjon i styret.

Høgskolen Kristiania støtter at en fagskole skal organiseres som en stiftelse eller aksjeselskap, jf. § 12 i forslag til ny fagskolelov. I Prop. 44 L kapittel 4 blir egnet organisasjonsform grundig diskutert. Formålet er behovet for en enhetlig regulering av den administrative og økonomiske driften ved virksomheter som tilbyr NOKUT-akkreditert utdanning samt å sikre nødvendig åpenhet, kontroll og mulighet for etterprøving. Både i nevnte proposisjon og formuleringene i § 12 fremkommer det ikke at fagskolen må være etablert som en egen juridisk enhet, men kun krav til organisasjonsform. Høgskolen Kristiania forutsetter ut fra dette at høyskoler også i fremtiden kan kombinere høyskole- og fagskolevirksomhet i en felles juridisk enhet så lenge kravet til organisasjonsform er innfridd.

Pkt 10.3.3 Administrativ og faglig ledelse

Høgskolen Kristiania mener man må ta hensyn til at fagskoler organiserer seg ulikt i sektoren. En begrensning til kun én type organisering kan hemme forsvarlig drift av enkelte institusjoner. Fagskolene har et varierende spenn i studentmasse og struktur, hvor enkelte har rektor som øverste faglig og administrativ leder og en egen sjef som øverste leder for administrasjonen. Denne muligheten ser vi som essensiell for institusjoner å inneha.

Vi viser til universitets- og høyskoleloven kapittel 8 hvor lovgiver gir private høyskoler større frihet til organisering enn offentlige institusjoner. Dersom Kunnskapsdepartementet ønsker en konsensus mellom fagskoleloven og universitets- og høyskoleloven anbefaler vi at man ser på muligheten for en tilsvarende regulering som man finner i universitets- og høyskoleloven.

Pkt 12.0 Opptak

Høgskolen Kristiania stiller seg bak innstillingen om hjemling av opptak til fagskolestudier. Vi viser videre til *Stortingsinnstilling 254 S (20162017) Fagfolk for fremtiden – Fagskoleutdanning* hvor man ønsker å lage et unntak for opptak til kunsthøgskole i fagskoleutdanning. Tilsvarende bestemmelser finnes allerede i «Forskrift for opptak til høyere utdanning». Det vil være hensiktsmessig om lovgiver hadde definert hva som ansees som kunstutdanning innen fagskolesektoren og at et unntak for kunstutdanninger blir sett nærmere på.

Pkt.13.0 Studiepoeng, ECTS og vitnemål

Høgskolen Kristiania ser positivt på at fagskolepoeng overføres til studiepoeng. Vi mener dette bygger opp under intensjonen om likestilling av fagskoleutdanning og høyere utdanning.

Dersom fagskolepoeng og studiepoeng blir likestilt mener vi at lovgiver også må gjøre de nødvendige grep for å sikre at den samme verdien oppnås internasjonalt. Vi ser det derfor som nødvendig at studiepoeng oppnådd i fagskole må konverteres til ECTS, ikke ECVET som vil gjøre studiepoengene i fagskolen verdiløse i et internasjonalt perspektiv. Høgskolen Kristiania har utenlandske samarbeidspartnere og har blitt informert fra de respektive samarbeidspartnerne om at de kun forholder seg til ECTS. Videre vises det til at andre land i Europa inkluderer utdanninger i nivå 5 i kvalifikasjonsrammeverket som høyere utdanning. På bakgrunn av disse faktorene ønsker Høgskolen Kristiania at fagskolepoengene konverteres til ECTS.

Høgskolen ønsker i denne sammenheng at Kunnskapsdepartementet vurderer om toårig fagskoleutdanning løftes til nivå 6 i nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk. Vi mener dette vil underbygge intensjonen om å likestille fagskoleutdanning og høyere utdanning ytterligere.

Vi vil be Kunnskapsdepartementet revurdere muligheten til å få nye vitnemål skrevet ut. Normalt skrives det ut kun ett vitnemål per grad. Det er uheldig om markedet må forholde seg til dubletter av vitnemål uten klare retningslinjer og nødvendig informasjon. Skal institusjonene skrive ut vitnemål må de bli merket med «duplikat». Videre mener vi at Kunnskapsdepartementet må ta stilling til kostnadsspørsmål om produksjon av vitnemål. Produksjon av vitnemål innebærer som regel særskilte kostnader og krever ressurser. For private institusjoner er det naturlig at studentene selv blir belastet for produksjonen. I tillegg kan ny utskrift by på problemer med institusjoner som er nedlagt eller kjøpt opp.

Høgskolen Kristiania mener det er mer hensiktsmessig at de ulike institusjonene eller Kunnskapsdepartementet kan publisere dokumenter som gir generell informasjon om at fagskolepoeng har fått tilsvarende status som studiepoeng. Alternativt kunne informasjonen kommet frem i et diploma supplement. Da kan man også informere om alle endringer i utdanningssektoren som eksempelvis endring av studiepoeng eller vitnemål fra store institusjoner som har fusjonert.

Pkt 14.0 Gradstildeling

Høyskolen Kristiania mener det er viktig med en nøktern og stram linje på hvilke titler som utstedes. Et godt og fremtidsrettet alternativ til «fagskolekandidat» er associate degree for en 2-årig fagskole, en gradsbeegnelse som er en integrert del av gradssystemet i USA og Canada. I Danmark får studentene ulike diplombetegnelser etter utdanning på et «Erhvervsakademi» og i Sverige får studentene en «yrkeshøgskoleexamen» etter ett år, eller «kvalificerad yrkeshøgskoleexamen» etter to år.

Hvis «fagskolekandidat» ivaretas, må tittelen beskyttes på samme måte som høyskolekandidat, bachelor, master og ph.d. Fagskoleutdanning gir en riktig beskrivelse av utdannelsen, men er kanskje ikke en gradsbeegnelse som øker verdien på fagskoleutdanning. Det er likevel viktig at fagskoleutdanningene ikke kan utgi seg for å være høyskole/universitetsutdanning.

Pkt. 15.0 Vurdering av skikkethet

Vi er enig i at den lengste utestengelsesperioden bør hjemles. Dette vil skape en viktig forutsigbarhet for alle fagskolene og studentene. Dessuten vil en praksis på inntil fem års utestengelse gi et klart signal på alvoret i brudd på bestemmelsen. Høyskolen Kristiania mener det er formålstjenlig at bestemmelser for fagskoler og høyere utdanning er tilnærmet like.

Pkt. 17 Rett til foreldrepermisjon og permisjon i forbindelse med fødsel

Vi mener det er et viktig steg i retning av bedre studentrettigheter at fagskolestudenter får hjemlet rett til permisjon i forbindelse med fødsel. Dette har vært en ordning for studenter av høyere utdanning i lengre tid. Flere fagskoler har antakelig opparbeidet rutiner for permisjoner, selv om fagskolelovgiving ikke har hjemlet det direkte. Høyskolen Kristiania ser det som nødvendig at bestemmelser om permisjon i forbindelse med fødsel er hjemlet i fagskoleloven. Dette skaper en større forutsigbarhet for studenter og institusjonene får en juridisk ramme å forholde seg til.

Pkt. 18 Nasjonal vitnemåls- og karakterportal

Høyskolen Kristiania stiller seg bak forslaget om at fagskolen innlemmes i en nasjonal vitnemåls- og karakterportal.

Pkt. 19 Endringer i fagskolen/samskipnadslovens tilknytning til samskipnad.

Vi er stiller oss bak forslaget om at fagskolestudenter skal ha tilgang til tilsvarende studentforeninger som studenter ved høyere utdanning har.

Innspill til forhold som ligger utenfor høringen

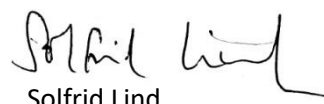
I tilknytning til denne høringsuttalelsen, har Høyskolen Kristiania et ønske om å komme med en tilbakemelding angående forhold som ligger utenfor denne høringens saksområde, men innenfor høringens intensjon om å harmonisere fagskoleloven og universitets- og høyskoleloven. Innspillet omhandler dagens §10 *Bortvisning og utestenging* i fagskoleloven. Studenter innen høyere utdanning har klagerett på enkeltvedtak, akkurat som fagskolestudenter. Et betydelig gode skiller studenter av høyere utdanning fra fagskolestudenter. I henhold til universitets- og høyskoleloven §4-8 *Utestenging og bortvisning* har studentene krav på å få dekt representasjonsutgifter i saker som omhandler bortvisning og utestenging. Kostnaden dekker behandling i institusjonens klagenemnd, i klageinstansen og i ytterste konsekvens i en eventuell sak i tingretten. Høyskolen Kristiania stiller spørsmål til Kunnskapsdepartementet om hvorfor fagskolestudenter ikke har tilsvarende rettighet? Vi kan ikke se at forhold rundt utestenging og bortvisning for fagskolestudentene tilsier at økonomiske rettigheter skal skille seg fra rettighetene til studenter innen høyere utdanning.

Det må like fullt også legges vekt på kostnaden som intuisjonen må stå for. For private institusjoner hvor budsjettene er stramme kan juridisk representasjonsrett utgjøre en økonomisk risiko. En slik risiko kan påvirke institusjonen til å ikke behandle bortvisning og utestenging etter de rammene lovverket setter, i frykt for kravet knyttet til å dekke tilhørende kostnader. Offentlige institusjoner har som regel en annen økonomisk situasjon enn de private og er kanskje ikke rammet i tilsvarende grad.

Et siste punkt Høyskolen Kristiania ønsker at Kunnskapsdepartementet tar stilling til er hvorvidt det er rimelig at institusjoner blir pålagt å dekke kostnader i en sak omhandlende utestenging og bortvisning utover behandling i første instans og klageinstansen. Dersom et vedtak fattet i felles klagenemnd, som utgjør klageinstansen i saker omhandlende i fagskoleloven §24 og universitets- og høyskoleloven §4-8, blir forsøkt overprøvd i tingretten mener vi det er urettmessig å kreve at den opprinnelige institusjonen skal dekke kostandene. Vi ber Kunnskapsdepartementet vurdere om vedtak som havner i tingretten som følge av behandling i felles klagenemnd, bør bli kostnadmessig dekt av felles klagenemnd.

Høyskolen Kristiania vil takke for muligheten for å kunne komme med høringssvar i denne saken og ønsker et videre samarbeid med Kunnskapsdepartementet velkommen.

Peter Wesenberg
styreleder

Solfrid Lind
adm. direktør

Trond Blindheim
rektor